

prima instanță: S. Lazari
instanța de apel: N. Craiu, L. Bulgac, A. Minciuna

dosarul nr: 2ra-939/14

ÎNCHEIERE

21 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceag și Ministerul Justiției al Republicii Moldova

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Victor Salinschi împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești și compensarea prejudiciului cauzat

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013, prin care a fost respins apelul lui Victor Salinschi, admis în parte apelul Ministerului Justiției, modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 iulie 2013, în partea reparării prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică, prin micșorarea cuantumului despăgubirilor morale și a cheltuielilor de asistență juridică, care urmează a fi încasate prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, în rest hotărârea a fost menținută

constată:

La 30 aprilie 2013, Victor Salinschi fiind reprezentat de avocatul Andrei Briceag a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Consiliului municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău cu privire la constatarea încălcării termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești și compensarea prejudiciului cauzat.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 24 octombrie 2011, Curtea de Apel Chișinău a adoptat o hotărâre în pricina civilă la acțiunea lui Victor Salinschi împotriva Primăriei mun. Chișinău, Consiliul mun. Chișinău și SC „Termoinstalare” SA, prin care a fost dispusă obligarea Consiliului municipal Chișinău să adopte decizie cu privire la vânzarea terenului aferent obiectului privat cu suprafața de 0,379 ha din str. Uzinelor 8 „A” mun. Chișinău, proprietarului obiectului privat - Victor Salinschi.

Indică că la data de 29 februarie 2012, Curtea Supremă de Justiție a respins recursurile declarate de SC „Termoinstalare” SA, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2011.

Menționează că atât Consiliul municipal Chișinău cât și Primăria mun. Chișinău nu au executat până în prezent Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2011 și respectiv Decizia Curții Supreme de Justiție definitivă și irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 29 februarie 2012, pronunțată în procedura contenciosului administrativ, rămânând neexecutată pentru o perioadă de 1 an și 3 luni.

Consideră că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2011, este totalmente explicită și nu necesită interpretării sau explicării, iar executarea acesteia nu prezintă nici o dificultate.

Declară că, reclamantul are un interes deosebit pentru executarea cât mai grabnică a hotărârii judecătorești, astfel fiind a adresat mai multe cereri verbale și scrise, cu solicitarea față de pârâți să întreprindă acțiunile necesare pentru executarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 29 februarie 2012.

Afirmă că Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău manifestă o vădită neglijență față de o hotărâre judiciară care impune, în mod direct la săvârșirea unor acțiuni concrete, iar termenul prevăzut de art. 32 al Legii contenciosului administrativ, pentru executarea hotărârii judecătorești a expirat demult.

Susține reclamantul că dânsul se află în imposibilitate de a folosi terenul aferent construcției sale din mun. Chișinău str. Uzinelor 8 „A”, deoarece nu l-a primit în proprietate. Totodată indică că a angajat un împrumut bănesc cu dobândă pentru a realiza un plan investițional pe lotul de teren, dar din cauza că pârâții întârzie să execute hotărârea judecătorească, Victor Salinschi achită dobânda de împrumut fără a avea posibilitatea de a investi mijloace financiare împrumutate.

Referitor la prejudiciul moral cauzat, menționează reclamantul că neexecutarea hotărârii judecătorești de către pârâți îi creează stres și frustrare, deoarece se află într-o situație de incertitudine, cauzată exclusiv din cauza pârâților.

Solicită, constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, încasarea din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Victor Salinschi a sumei de 50000 lei cu titlu de prejudiciu moral, obligarea Consiliului municipal Chișinău și Primăriei mun. Chișinău să execute hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2011, încasarea din contul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Victor Salinschi a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentului litigiu.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iulie 2013, acțiunea a fost admisă parțial, constatându-se faptul încălcării dreptului lui Victor Salinschi la executarea în termen rezonabil a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 octombrie 2011, în cauza civilă la acțiunea lui Victor Salinschi către Consiliul mun. Chișinău privind contestarea actelor și a încasat din contul bugetului de stat,

prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul reclamantului Victor Salinski ca compensare a prejudiciului cauzat în sumă de 5000 lei, ca restituire a cheltuielilor pentru asistență juridică acordată lui - 5000 lei, iar în total 10000 lei, în rest cerințele reclamantului au fost respinse.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013 a fost respins apelul declarat de Victor Salinski, admis în parte apelul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, modificată hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 29 iulie 2013, în partea prin care s-a dispus încasarea de la bugetul de stat al RM în beneficiul reclamantului Victor Salinski a sumei de 5000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral și a sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, micșorând de la suma de 5000 lei până la 1000 lei cuantumul despăgubirilor morale și de la suma de 10000 lei până la suma de 1000 lei cheltuieli de asistență juridică, sumele respective urmând a fi încasate prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova. În rest apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova a fost respins, iar hotărârea primei instanțe menținută.

La 03 ianuarie 2014, Victor Salinski, reprezentat de avocatul Andrei Briceag a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel în partea ce ține de respingerea parțială a pretenției privind încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri, prin care cerința de încasare a prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată să fie admise integral.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești contestate în partea ce ține de respingerea parțială a pretenției privind încasarea prejudiciului moral, considerând în acest sens că hotărârile sunt ilegale și pasibile de casare.

Menționează că recurentul avea un interes deosebit ca hotărârea din 24 octombrie 2011 să fie executată cât mai curând posibil, deoarece a împrumutat sume impunătoare de bani pentru a achita costul terenului și pentru a realiza un plan investițional pe acest teren iar pentru banii împrumutați recurentul trebuie să achite dobândă. Astfel, consideră că este evident că recurentul este prejudiciat în asemenea caz, pe motiv că nu poate să investească banii pe care i-a împrumutat.

Este de opinie că cuantumul prejudiciului moral urma să fie încasat integral, deoarece neexecutarea hotărârii judecătorești de către pârâți îi creează stres și frustrare. Precizează că se află într-o situație de incertitudine, cauzată exclusiv din cauza intimațiilor, în condițiile în care legea prevede că hotărârea judecătorească pronunțată în procedura contenciosului administrativ se execută în termen de 30 de zile.

Susține că recurentul era motivat să creadă că intimații vor respecta legea. Însă, s-a dovedit că intimații sfidează legea. Indică că reprezentanții intimațiilor se comportă brutal cu recurentul atunci când acesta le cere să execute hotărârea judecătorească, astfel, comportamentul lor denotă o vădită lipsă de respect față de o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Recurentul este de opinia că acordarea prejudiciului moral în sumă de 1000 lei este evident subestimat și cuantumul mic al prejudiciului moral, oferă dreptul recurentului de a se considera în continuare victimă prin prisma prevederilor CEDO.

Consideră că suma de 50000 lei, solicitată cu titlu de prejudiciu moral este rezonabilă ca mărime.

La data de 26 februarie 2014, Ministerul Justiției al Republicii Moldova de asemenea a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care simpla constatare a încălcării să fie recunoscută ca o satisfacție echitabilă.

În motivarea cererii de recurs, Ministerul Justiției a invocat că instanța de apel a dat o apreciere eronată dovezilor administrate, aplicând eronat normele dreptului material și drept urmare a emis o decizie neîntemeiată.

Declară că instanța de apel nu a luat în considerație argumentele Ministerului Justiției invocate în susținerea cererii de apel și anume faptul că deși intimatul invocă neexecutarea unei hotărâri judecătorești adoptate în favoarea sa, acesta a omis să sesizeze instanța cu o contestație în recurs în scopul de a sancționa pasivitatea invocată a autorităților și de a executa hotărârea adoptată în favoarea sa.

Prin urmare, indică că intimatul nu a utilizat prevederile Codului de executare, pentru a se plânge de acțiunile sau inacțiunile executorului judecătoresc, la fel și încheierile emise de acesta în vederea inițierii unei acțiuni disciplinare împotriva executorului, pentru ca astfel să fie constatată vinovăția acestuia.

Consideră că aceste căi de atac ale acțiunilor sau inacțiunilor executorului judecătoresc erau accesibile intimatului, însă ultimul a omis să le utilizeze.

Consideră necesar de a atrage atenția asupra faptului că la examinarea cauzei a fost prezentat raportul motivat formulat de către executorul judecătoresc – Alexandru Focșa, față de executarea hotărârii judecătorești adoptate în favoarea reclamantului. Potrivit raportului menționat, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare s-a aflat în imposibilitate de a executa hotărârea în cauză pe motiv că în registrul bunurilor imobile a fost înregistrat încă un proprietar de imobil și respectiv ambii proprietari dispuneau de dreptul de a cumpăra terenul aferent cu suprafața de 0,397 ha.

Susține că instanța de apel a comis o eroare micșorând suma acordată în beneficiul intimatului pentru cheltuielile de asistență juridică, deoarece suma acordată de către instanța de fond cu acest titlu constituie 5000 lei și nicidecum 10000 lei cum a constatat Curtea de Apel Chișinău în decizia sa din 12 decembrie 2013. Prin urmare, indică că soluția instanței de a micșora suma de 10000 lei la 1000 lei, este neîntemeiată.

Este de opinia că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că în prezenta speță este vorba despre o hotărâre ce vizează modificarea unui proiect urbanistic, a cărei executare Primăria municipiului Chișinău nu o refuză, dar este în imposibilitate de a o executa din motive obiective.

În acest sens, subliniază că, prin scrisoarea nr. 01/108-1396 din 04 iunie 2013 Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare din cadrul

Consiliului municipal Chișinău, a comunicat executorului judecătoresc Focșa Alexandru că intimatului Salinschi Victor, este în drept să privatizeze terenul aferent construcției, însă ultimul nu a informat Consiliul municipal Chișinău despre decizia sa în legătură cu situația creată.

Consideră că, în pofida faptului că intimatul a fost informat de către autoritățile locale despre necesitatea prezentării solicitării sale referitoare la privatizarea terenului aferent construcției, acesta nu a întreprins careva acțiuni în acest sens, totuși continuând să pretindă că neexecutarea hotărârii judecătorești nu se datorează acțiunilor sale ci din cauza inacțiunii autorităților statului.

Din aceste motive este de opinie că decizia instanței de apel este netemeinică și ilegală.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 09 aprilie 2014 a fost ridicată de la examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursurilor declarate de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceag și Ministerul Justiției al Republicii Moldova pricina și remisă la Curtea de Apel Chișinău pentru emiterea unei încheieri de corectare a greșelii din decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013, cu privire la cuantumul cheltuielilor de judecată încasate prin hotărârea instanței de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2014 a fost corectată greșeala strecurată în decizia Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013 și menționat că în textul respectivei decizii sintagma „Modifică hotărârea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 29 iulie 2013, în partea prin care s-a dispus încasarea de la bugetul de stat al RM în beneficiul reclamatului Victor Salinschi a sumei de 5000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral și a sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. Micșorează, de la suma de 5000 (cinci mii) lei până la suma de 1000 (una mie) lei cuantumul despăgubirilor morale și de la suma de 10000 (zece mii) lei până la suma de 1000 (una mie) lei cheltuielile de asistență juridică, dispuse spre încasare de la bugetul de stat în beneficiul reclamantului Victor Salinschi, sumele respective urmând a fi încasate prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova” urmează a fi citit corect „Modifică hotărârea judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău din 29 iulie 2013, în partea prin care s-a dispus încasarea de la bugetul de stat al RM în beneficiul reclamatului Victor Salinschi a sumei de 5000 lei cu titlu de compensare a prejudiciului moral și a sumei de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. Micșorează, de la suma de 5000 (cinci mii) lei până la suma de 1000 (una mie) lei cuantumul despăgubirile morale și de la suma de 5000 (cinci mii) lei până la suma de 1000 (una mie) lei cheltuielile de asistență juridică, dispuse spre încasare de la bugetul de stat în beneficiul reclamantului Victor Salinschi, sumele respective urmând a fi încasate prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei instanței de apel a fost expediată în adresa părților inclusiv și a recurenților la 17 decembrie 2013, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire nr. 770 (f. d. 83).

La fel, materialele cauzei denotă faptul că Ministerul Justiției a recepționat copia deciziei instanța de apel din 12 decembrie 2013, la data de 26 decembrie 2013, fapt confirmat de fișa de înregistrare a corespondenței.

Astfel, se constată că recurenții sau conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 03 ianuarie 2014 și respectiv la 26 februarie 2014, adică în termen.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceag și Ministerul Justiției al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceag și Ministerul Justiției al RM asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceag și Ministerul Justiției al RM, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursurile declarate de Victor Salinschi, reprezentat de avocatul Andrei Briceag și Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari